Bijlagen

Bijlage 1
Archeologisch onderzoek

Grootegast, Het Hooge Heem, gemeente Grootegast

Een Archeologisch Bureauonderzoek

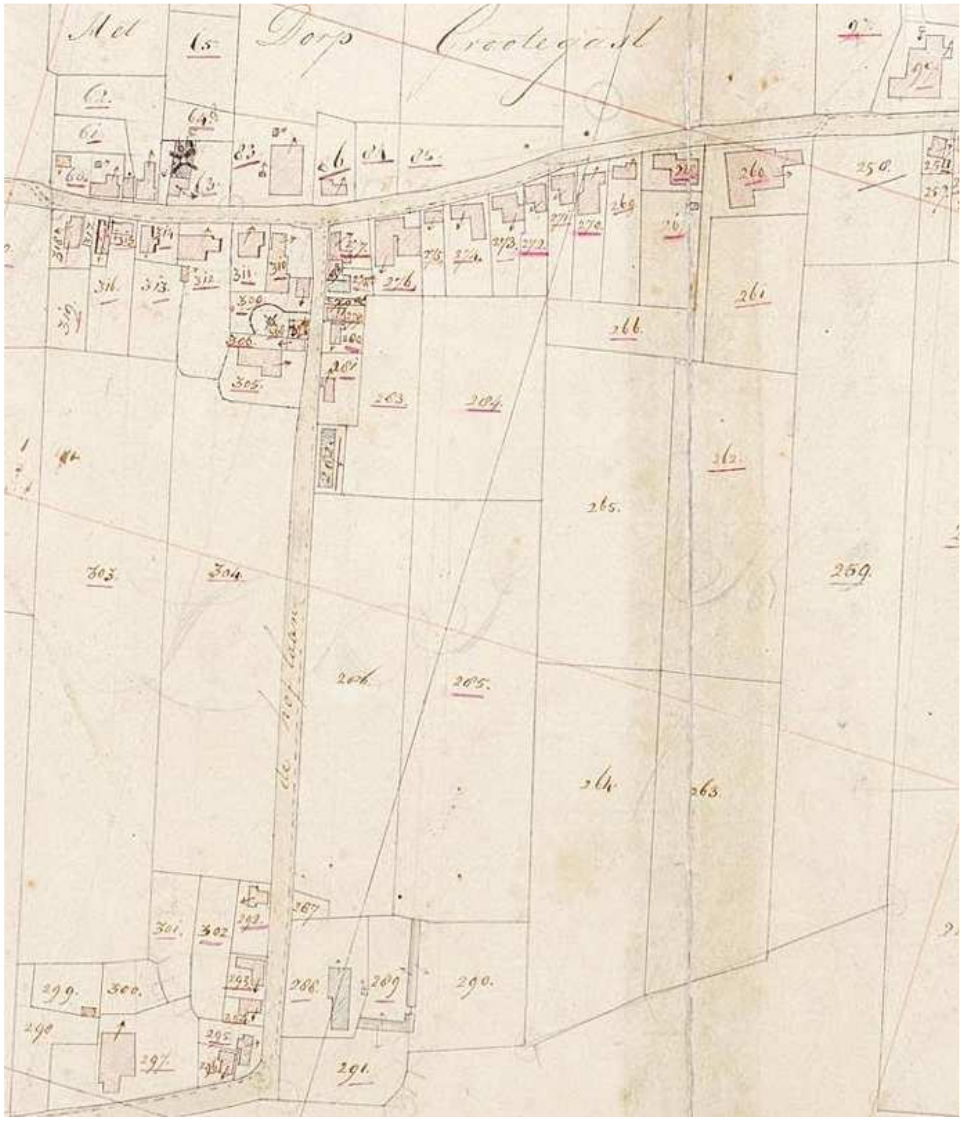

Libau, 29 april 2009

Administratieve gegevens

provincie:	Groningen
gemeente:	Grootegast
plaats:	Grootegast
toponiem:	De Gast 4 (Het Hooge Heem)
bevoegd gezag:	gemeente Grootegast
opdrachtgever:	HKB Stedebouwkundigen
uiterste coördinaten:	noordoost 214.732/580.976 zuidoost 214.752/580.914 noordwest 214.617/580.940 zuidwest 214.643/580.839
centrumcoördinaat:	214.682/580.913
kaartblad:	6H
onderzoeksmeldingnummer:	34896
beheer documentatie	Libau, Rijksdienst voor Archeologie Cultuurlandschap en Monumenten, gemeente Grootegast en E-depot
uitvoerder:	Libau
auteur	M. de Jong MA
autorisatie	drs. J. Molema
telefoon: fax: e-mail:	050-3126545 050-3123362 molema@libau.nl

Libau, 29 april 2009

Plangebied Het Hooge Heem te Grootegast (gemeente Grootegast)

Een Archeologisch Bureauonderzoek

Planvoornemen
In opdracht van HKB Stedebouwkundigen, vertegenwoordigd door mevr. W. Glas, is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd voor de locatie Het Hooge Heem, De Gast 4 te Grootegast in de gemeente Grootegast (zie figuur 1). De aanleiding voor dit onderzoek is de sloop van woonzorgcentrum Het Hooge Heem en het plaatsen van nieuwbouw met dezelfde functie. Het gebied waar de ingrepen gaan plaatsvinden wordt in dit bureauonderzoek verder aangeduid als plangebied.

Figuur 1: Plangebied Hoog Heem te Grootegast: het plangebied is met een rode lijn omgeven. (Topografische Atlas Groningen)

Informatie

Het plangebied ligt aan de zuidoost rand van het dorp Grootegast. Grootegast ligt in het historische landschap Langewold in het Zuidelijk Westerkwartier, dit ligt op de noordelijke uitloper van het Drents Plateau. Gast (garst, gaast, geest) betekent hooggelegen zandgrond; de bodem bestaat er uit keileem bedekt met dekzand. Het Drents Plateau wordt in Langewold in drie oost-west georiënteerde ruggen verdeeld, gescheiden door langgerekte laagtes waarin riviertjes zijn ontstaan (zie bijvoorbeeld: Schroor & Meijering, 2007).

De fysisch geografische kaart van de provincie Groningen laat zien dat Grootegast op een glaciale rug met dekzand ligt, met glaciaal materiaal binnen 120 cm onder maaiveld (code: Gr1g). De bodem in het plangebied bestaat volgens de bodemkaart (zie bijlagen: Kaart archeologie) uit een beekeerdgrond met lemig fijn zand (bodemkaartcode: pZg23).

De zandgronden van Langewold boden in de steentijd goede bewoningsmogelijkheden. Bewoningsresten uit de prehistorie (steentijd) bevinden zich met name op podzolgronden. In de omgeving van het plangebied bevinden zich dergelijke podzolgronden, maar in het plangebied echter niet waardoor de kans op de aanwezigheid van resten uit de steentijd gering is. Vernatting en veengroei moeten aan het einde van de bronstijd, maar mogelijk zelfs al eerder, bewoning in het plangebied (en wijde omgeving) onmogelijk hebben gemaakt. Ook de hogere delen van de pleistocene ruggen raakten op den duur met veen overgroeid. In de loop van de middeleeuwen werd een begin gemaakt met de ontginning van venen en werd het gebied opnieuw bewoond. Grootegast heeft zich vanaf de late middeleeuwen langs twee evenwijdig lopende wegen ontwikkeld; de huidige Hoofdstraat en de

Bovenweg. Aan de Hoofdstraat, de noordwest kant van het dorp, is een laat-middeleeuwse waterput met 12e-14e-eeuws aardewerk aangetroffen (ARCHIS waarnemingsnummer 238189; zie bijlage Kaart archeologie).

Het perceel (plangebied) is niet op de Archeologische Monumenten Kaart (AMK) geregistreerd als archeologisch terrein, noch zijn van het terrein archeologische vondsten bekend (geen registraties van vondsten in de archeologische database ARCHIS). Ten zuidwesten van het plangebied ligt een terrein met een hoge archeologische waarde (ARCHIS monumentnummer 15231; zie bijlage Kaart archeologie). Naar verwachting bevindt de kern van het middeleeuwse dorp Grootegast zich hier rond de kerk (aan de Bovenweg).

Volgens de kadastrale minuut uit het begin van de 19de eeuw waren de percelen waarop het plangebied ligt, in gebruik als weiland en bouwland (perceelnummers 259, 263 en 264; zie www.watwaswaar.nl en bijlage Kadastrale minuut Grootegast, sectie D, blad 1). Ook in de atlas van Huguenin uit 1819-1829, de topografische kaart uit 1851-1855 en de Bonnekaart uit ca. 1900 (zie bijlage: Bonnekaart uit ca. 1900) is geen bebouwing weergegeven.

Overweging en advies
Gezien de bodemsoort bestaat in het plangebied een geringe kans om sporen uit de steentijd aan te treffen. In verband met de ligging dicht bij monument 15231 moet rekening worden gehouden met de kans op middeleeuwse resten. Door de huidige bebouwing zal de bodem in het plangebied deels verstoord zijn. Vervolgonderzoek wordt daarom niet noodzakelijk geacht. Mochten toch archeologische resten aangetroffen worden dan geldt krachtens de monumentenwet een meldingsplicht.

Bijlagen:
- Fysisch geografische kaart Grootegast en omgeving;
- Kaart archeologie Grootegast en omgeving;
- Minuutplan Grootegast, sectie D, blad 2: detail Hoog Heem;
- Projectie van de huidige situatie op de Bonnekaart uit ca. 1900.

Appendix 1

Geraadpleegde bronnen en kaarten

Archeologische Monumentenkaart

Brood, P., A.H. Huussen & J. van der Kooi, 1999. Nieuwe Groninger Encyclopedie. REGIO-Project Uitgevers, Groningen.

Grote Historische topografische Atlas Groningen ± 1900 – 1930, schaal 1: 25000. Uitgeverij Nieuwland, 2006. Tilburg.

Grote Historische Atlas van Nederland, 1: 50000. Deel 2: Noord-Nederland 1851 – 1855. Wolters-Noordhoff Atlasproducties, 1990. Groningen.

Luchtfoto's Google Earth.

Minuutplans uit het begin van de negentiende eeuw (www.watwaswaar.nl)

Schroor, M & J. Meijering, 2007. *Golden Raand, Landschappen van Groningen.* In Boekvorm Uitgevers, Assen.

Snijders, F.L., 1985. *Fysische geografie in de provincie Groningen*. Milieu- en landschapsonderzoek Provinciaal Planologische Dienst. Groningen.

Stiboka, 1985. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1: 50.000*. Stiboka, Wageningen (Toelichting gepubliceerd in 1986; kaartopname door A.E. Clingeborg et al.).

Versfelt, H.J. & M. Schroor, 2005. De atlas van Huguenin; militair-topografische kaarten van Noord-Nederland, 1819-1829. Historische inleiding en samenstelling door H.J. Versfelt en M. Schroor. Heveskes Uitgevers/Drentse Historische Vereniging, Groningen/Veendam.

Appendix 2

Archeologische periodes

paleolithicum	**tot 8800 v.Chr.**
paleolithicum vroeg	tot 300000 C14
paleolithicum midden	300000 – 35000 C14
paleolithicum laat	35000 C14 - 8800 v.Chr.
paleolithicum laat A	35000 - 18000 C14
paleolithicum laat B	18000 C14 -8800 v.Chr.
mesolithicum	**8800 - 4900 v.Chr.**
mesolithicum vroeg	8800 - 7100 v.Chr.
mesolithicum midden	7100 - 6450 v.Chr.
mesolithicum laat	6450 -4900 v.Chr.
neolithicum	**5300 - 2000 v.Chr.**
neolithicum vroeg	5300 - 4200 v.Chr.
neolithicum vroeg A	5300 - 4900 v.Chr.
neolithicum vroeg B	4900 - 4200 v.Chr.
neolithicum midden	4200 - 2850 v.Chr.
neolithicum midden A	4200 - 3400 v.Chr.
neolithicum midden B	3400 - 2850 v.Chr.
neolithicum laat	2850 - 2000 v.Chr.
neolithicum laat A	2850 - 2450 v.Chr.
neolithicum laat B	2450 - 2000 v.Chr.
bronstijd	**2000 - 800 v.Chr.**
bronstijd vroeg	2000 - 1800 v.Chr.
bronstijd midden	1800 - 1100 v.Chr.
bronstijd midden A	1800 - 1500 v.Chr.
bronstijd midden B	1500 - 1100 v.Chr.
bronstijd laat	1100 - 800 v.Chr.
ijzertijd	**800 - 12 v.Chr.**
ijzertijd vroeg	800 - 500 v.Chr.
ijzertijd midden	500 - 250 v.Chr.
ijzertijd laat	250 - 12 v.Chr.
Romeinse tijd	**12 v.Chr. - 450 n.Chr.**
Romeinse tijd vroeg	12 v.Chr. - 70 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg A	12 v.Chr. - 25 n.Chr.
Romeinse tijd vroeg B	25 - 70 n.Chr.
Romeinse tijd midden	70 - 270 n.Chr.
Romeinse tijd midden A	70 - 150 n.Chr.
Romeinse tijd midden B	150 - 270 n.Chr.
Romeinse tijd laat	270 - 450 n.Chr.
Romeinse tijd laat A	270 - 350 n.Chr.
Romeinse tijd laat B	350 - 450 n.Chr.
middeleeuwen	**450 - 1500 n.Chr.**
middeleeuwen vroeg	450 - 1050 n.Chr.
middeleeuwen vroeg A	450 - 525 n.Chr.
middeleeuwen vroeg B	525 - 725 n.Chr.
middeleeuwen vroeg C	725 - 900 n.Chr.
middeleeuwen vroeg D	900 - 1050 n.Chr.
middeleeuwen laat	1050 - 1500 n.Chr.
middeleeuwen laat A	1050 - 1250 n.Chr.
middeleeuwen laat B	1250 - 1500 n.Chr.
nieuwe tijd	**1500 – heden**
nieuwe tijd A	1500 - 1650 n.Chr.
nieuwe tijd B	1650 - 1850 n.Chr.
nieuwe tijd C	1850 – heden

Uitsnede fysisch geografische kaart Grootegast en omgeving

Kaart archeologie Grootegast, Het Hooge Heem

29-04-2009

Combinatiekaart AMK, bodemkaart en ARCHIS

215319 / 581638

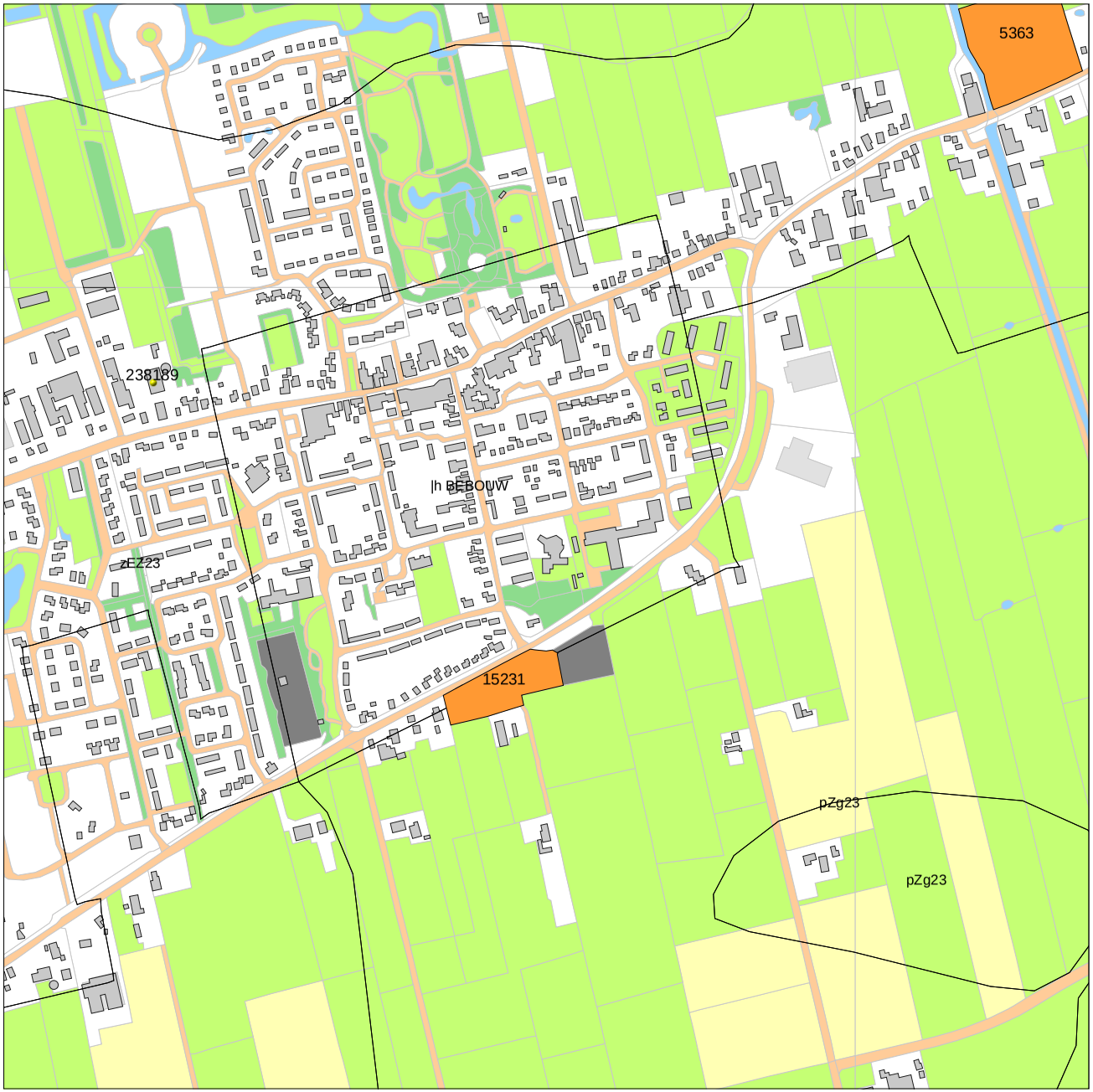

213836 / 580154

Legenda

WAARNEMINGEN

MONUMENTEN

- archeologische betekenis
- archeologische waarde
- hoge archeologische waarde
- zeer hoge archeologische waarde
- zeer hoge arch waarde, beschermd

BODEM ((c)Alterra)

HUIZEN

TOP10 ((c)TDN)

- bebouwd gebied
- doorgaande wegen
- bos
- bouwland
- weiland
- boomgaard/kwekerij
- heide
- zand
- begraafplaats
- water
- overig bodemgebruik

0 100 m

N

Archis2

rijksdienst voor archeologie, cultuurlandschap en monumenten

ONDERZOEK CULTUURMONUMENTEN SCHAP

Kadastrale minuut Grootegast plangebied Hoog Heem (De Gast 4)

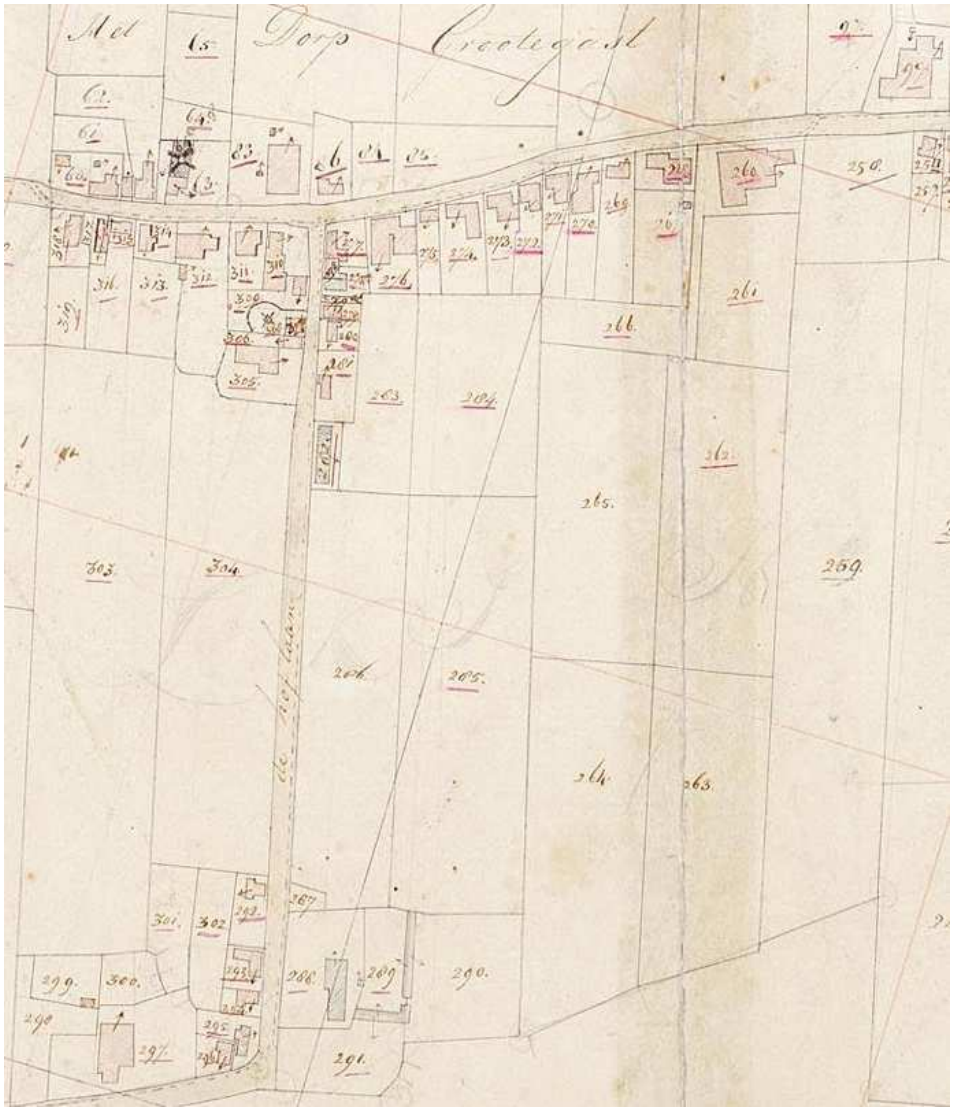

Projectie van de huidige situatie op de Bonnekaart: plangebied Hoog Heem (De Gast 4) te Grootegast

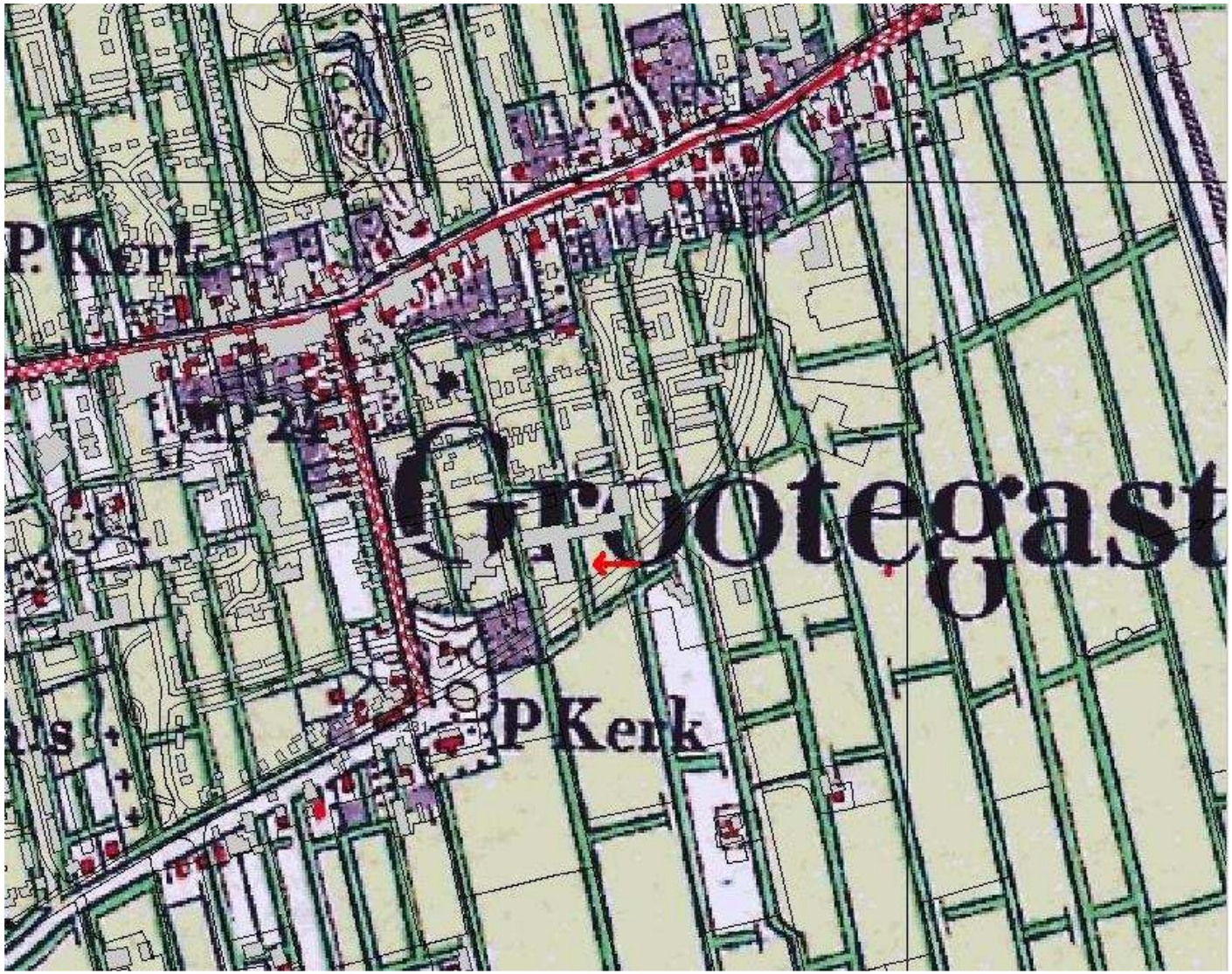

Bijlage 2
Ecologisch onderzoek

Toetsing Flora- en faunawet

in verband met de voorgenomen sloop en nieuwbouw aan De Gast 4 te Grootegast

Rapport 2009-096

E. van der Ploeg

Toetsing Flora- en faunawet

in verband met de voorgenomen sloop en nieuwbouw aan De Gast 4 te Grootegast

Rapport 2009-096

E. van der Ploeg

koeman en bijkerk bv
ecologisch onderzoek en advies

bezoekadres	oosterweg 127 Haren
postadres	postbus 111 9750 AC Haren
telefoon	050 8200018
telefax	050 8200013
email	info@koemanenbijkerk.nl
website	www.koemanenbijkerk.nl

Colofon

Opdrachtgever	HKB Stedenbouwkundigen Zuiderpark 21 9724 AH Groningen
Titel	Toetsing Flora- en faunawet in verband met de voorgenomen sloop en nieuwbouw aan De Gast 4 te Grootegast
Subtitel	-
Auteur	E. van der Ploeg
Datum	18 augustus 2009
Pagina's (inclusief bijlagen)	28
Opdrachtnr	-
Projectnr	2009-114
Rapportnr	2009-096
Status	Definitief
Akkoord	Dr. J.H. Wanink
Paraaf	

Deze publicatie kan geciteerd worden als:

van der Ploeg, E. 2009. Toetsing Flora- en faunawet in verband met de voorgenomen sloop en nieuwbouw aan De Gast 4 te Grootegast. Rapport 2009-096, Koeman en Bijkerk bv, Haren.

© Koeman en Bijkerk bv / HKB Stedenbouwkundigen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Koeman en Bijkerk bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Koeman en Bijkerk bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Koeman en Bijkerk bv; opdrachtgever vrijwaart Koeman en Bijkerk bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoudsopgave

Samenvatting 7

1 Inleiding 9
1.1 Achtergrond 9
1.2 Doel 10
1.3 Opzet 10

2 Wettelijk kader 11
2.1 Flora- en faunawet 11
2.2 Gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 15

3 Huidige natuurwaarde onderzoeksgebied 17
3.1 Gebiedsbeschrijving 17
3.2 Speciale Beschermingszones 18
3.3 Beschermde soorten 18
3.4 Gebiedspotenties 19

4 Volledigheid 21

5 Conclusies 23
5.1 Gevolgen van de ingreep en mitigerende maatregelen 23
5.2 Eindconclusie 23

6 Literatuur 25

Bijlage I Waargenomen soorten in het plangebied en hun beschermingsstatus 27

Samenvatting

In opdracht van *HKB Stedenbouwkundigen* te Gronignen, heeft Koeman en Bijkerk bv een toetsing van de Flora- en faunawet uitgevoerd in verband met de voorgenomen sloop en nieuwbouw aan De Gast 4 te Grootegast. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 0,4 ha en is gelegen aan de zuidoostzijde van Grootegast. Het betreft een terrein van een woonzorgcentrum met een parkeerplaats, bloemenperken en kleine graslandjes met speeltoestellen en enkele geiten. De bebouwing zal worden gesloopt, maar de bestaande bomen zullen grotendeels behouden blijven.

Op 6 augustus 2009 is een veldbezoek afgelegd aan het plangebied. Hierbij zijn twee strengbeschermde soorten aangetroffen, de Dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis. Dit betreft soorten van tabel 3 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze soorten maken waarschijnlijk van de bosschage gebruik als vliegroute, maar verblijfplaatsen zijn in het plangebied niet aangetroffen. Omdat de bomenrij in de nieuwe inrichting wordt gehandhaafd worden geen negatieve effecten verwacht op deze vleermuizen.

Negatieve effecten van de ingreep op de aangetroffen beschermde vogelsoorten, in de vorm van verstoring en vernietiging van enkele nesten, wordt niet verwacht wanneer de aanwezige beplanting wordt verwijderd buiten de broedperiode (voor de meeste vogels 15 maart – 15 juli). De bomen moeten echter voorafgaand aan de kap wel gecontroleerd worden op broedgevallen. In de Flora- en faunawet wordt geen vast begrensde broedperiode gehanteerd. Indien een broedgeval zich voordoet wordt dit gekwalificeerd als broedperiode, ongeacht de datum.

Uiteraard geldt wel voor alle soorten binnen het plangebied de algemene zorgplicht. Bij verstoring tijdens de werkzaamheden moeten de dieren de kans krijgen te vluchten.

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen Speciale Beschermingszones in het kader van de EU-Habitatrichtlijn of de EU-Vogelrichtlijn waarop de ingreep een negatief effect zal sorteren.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

In opdracht van *HKB Stedenbouwkundigen* te Groningen, heeft Koeman en Bijkerk bv een toetsing van de Flora- en faunawet uitgevoerd in verband met de voorgenomen sloop en nieuwbouw aan De Gast 4 te Grootegast. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 0,4 ha en is gelegen aan de zuidoostzijde van Grootegast.

Het plangebied bevindt zich binnen het kilometerhok met de Amersfoort coördinaten 214-580 (Figuur 1). Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1x1 km dat als standaard dient voor het inventariseren van de flora en fauna door de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's).

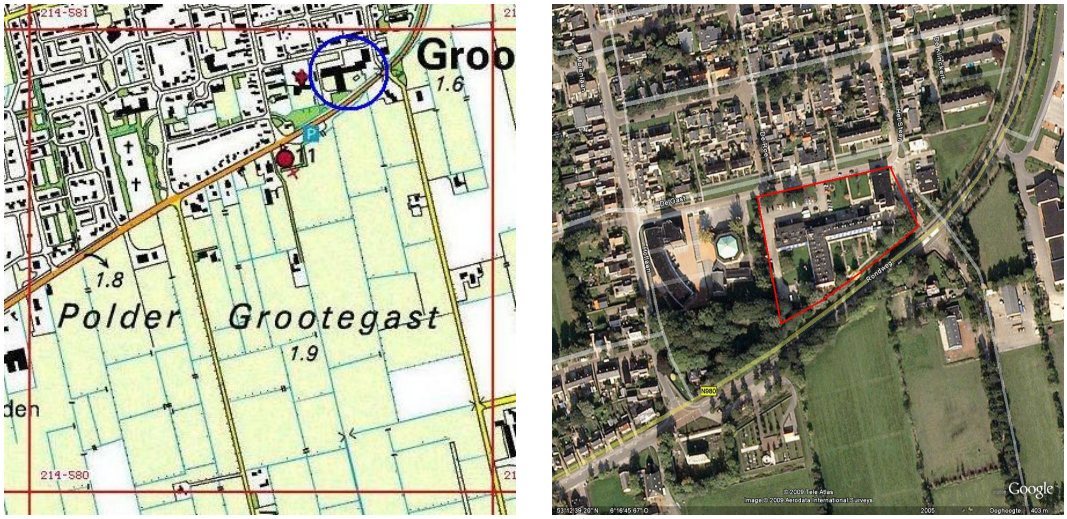

Figuur 1 Links de situering van het plangebied binnen het km-hok 214-580 (blauw omcirkeld). Rechts een luchtfoto van het plangebied (rood omlijnd) (bron: Google Earth).

1.2 Doel

Doel van het onderzoek was het toetsen van de voorgenomen ingreep aan de flora- en faunawetgeving. Hiertoe moest worden nagegaan of het plangebied een specifieke beschermingsstatus geniet in het kader van de EU-habitat- of -vogelrichtlijn (zie 2.2), alsmede of er van de voorgenomen ingreep consequenties zijn te verwachten voor beschermde gebieden in de omgeving. Daarnaast moest het voorkomen van wettelijk beschermde planten- en diersoorten in het plangebied en de directe omgeving worden onderzocht. Voor eventuele aanwezige beschermde soorten moest worden nagegaan of een ontheffing van de Flora- en faunawet (zie 2.1) moet worden aangevraagd, alsmede of en hoe de uitvoering van de ingreep kan worden aangepast om verstoring te voorkomen.

1.3 Opzet

Het bestaan van Speciale Beschermingszones in het kader van de Habitat- en Vogelrichtlijn in of rond het plangebied werd nagegaan bij het ministerie van LNV en de beschikbaarheid van bestaande inventarisatiegegevens uit het gebied werd nagegaan bij het Natuurloket, een stichting die de gezamenlijke PGO's vertegenwoordigt. Tijdens het veldbezoek op 6 augustus 2009, is het plangebied onderzocht op geschiktheid voor en het voorkomen van alle planten- en diersoortgroepen. In dit rapport worden de resultaten van het onderzoek beschreven en gebruikt om de voorgenomen ingreep te toetsen aan de flora- en faunawetgeving.

2 Wettelijk kader

De Natuurbeschermingswet dateert uit 1967. Deze voldeed niet aan de verplichtingen van de internationale verdragen en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (Anonymus 1979, 1992). Daarom is het Nederlandse natuurbeschermingsrecht aangepast. In 2002 is de Flora- en faunawet (Anonymus 1998, 2000) van kracht geworden waarin de soortenbescherming is opgenomen en in oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 ten behoeve van de bescherming van natuurgebieden in werking getreden. De teksten voor dit hoofdstuk zijn grotendeels ontleend aan de website van het ministerie van LNV (www.minlnv.nl).

2.1 Flora- en faunawet

In de Flora- en faunawet is het soortenbeschermingsdeel van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn geïmplementeerd evenals het CITES[1]-verdrag. De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten.

Beschermde soorten
Onder de Flora- en faunawet zijn de volgende soorten als beschermd aangewezen:
- een aantal inheemse plantensoorten,
- alle van nature in Nederland voorkomende soorten zoogdieren (m.u.v. Zwarte rat, Bruine rat en Huismuis),
- alle van nature op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten,
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten,
- alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (m.u.v. soorten genoemd in de Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten,
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

Zorgplicht en verbodsbepalingen
In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen en de wet bevat een aantal verbodsbepalingen om er voor te zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust gelaten worden (alleen de relevante verbodsbepalingen worden hier genoemd).
- Artikel 2: Zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

[1] CITES is het verdrag dat de internationale handel van in het wild levende dier- en plantensoorten reguleert teneinde uitsterven van soorten door overexploitatie te voorkomen.

- Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 13: Het is verboden om beschermde dier- en plantensoorten te vervoeren en onder zich te hebben.

Beschermingsregimes
In 2005 is de Flora- en faunawet gewijzigd door een inwerking getreden Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB artikel 75 Flora- en faunawet). Artikel 75 biedt de mogelijkheid ontheffing aan te vragen van de verbodsbepalingen (artikel 8 t/m12, zie hierboven). Ook biedt de Flora- en faunawet voor bepaalde soorten en ingrepen vrijstellingen, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. In de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet zijn beschermde soorten onderverdeeld in drie tabellen, elk met hun eigen beschermingsregime, en worden vogels apart behandeld (zie ook Tabel 1). De volgende drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- **Regime 1:** Hieronder vallen de zogenaamde tabel 1-soorten. Dit betreft een aantal beschermde, maar vrij algemene soorten in Nederland. Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud of ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor deze soorten een vrijstelling voor de artikelen 8 t/m 12. Voor deze soorten hoeft daarom geen ontheffing te worden aangevraagd. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De algemeen geldende zorgplicht blijft wel onverminderd van kracht. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort’ (lichte toets).

- **Regime 2:** Hieronder vallen de zogenaamde tabel 2-soorten. Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als bestendig gebruik of bestendig beheer en onderhoud of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor deze soorten voor de artikelen 8 t/m 12, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring. Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing

nodig. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'.

- **Regime 3:** Hieronder vallen de zgn. tabel 3-soorten. Dit zijn soorten die vermeld zijn in bijlage 1 van bovengenoemde AMvB, alsmede soorten die voorkomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en die daardoor een strikte bescherming genieten. Vleermuizen vallen geheel in deze categorie. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 van de hierboven genoemde AMvB voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; er geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Flora- en faunawet voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik. Ook niet op basis van een gedragscode. Voor soorten in tabel 3 van de AMvB moet voor deze activiteiten voor artikel 10 een ontheffing aangevraagd worden. Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling geldt voor soorten in tabel 3 van de AMvB geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Een ontheffingsaanvraag voor de onder deze categorie vallende soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van in standhouding van de soort. Aan alle drie de criteria moet worden voldaan. Deze vormen gezamenlijk de zgn. uitgebreide toets.

Vogels

Vogels zijn niet in één van deze tabellen opgenomen en worden in de nieuwe opzet van de Flora- en faunawet apart behandeld. Onder de Flora- en faunawet zijn alle van nature op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten aangewezen als inheemse beschermde diersoort in Nederland. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust (artikel 10), of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord (artikel 11), zijn verboden. De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar gebroed wordt (nesten, holen e.d.), inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te laten doen zijn, én slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. In de praktijk betekent dit dat met name het broedseizoen ontzien dient te worden. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. In de Flora- en faunawet wordt geen vast begrensde broedperiode gehanteerd. Indien een broedgeval zich voordoet wordt dit gekwalificeerd als broedperiode, ongeacht de datum. Er zijn hierop twee uitzonderingen:

- nesten van Bosuil, Steenuil, Kerkuil, Groene specht, Zwarte specht en Grote bonte specht zijn, indien ze nog in functie zijn, jaarrond beschermd onder artikel 11.
- nesten van in bomen broedende roofvogelsoorten (Rode en Zwarte wouw, Buizerd, Wespendief, Sperwer, Havik, Zeearend, Torenvalk en Boomvalk) en van Ransuil zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn niet in staat een geheel eigen nest te bouwen en maken gebruik van oude kraaiennesten of nesten waar zij eerder gebroed hebben.

Tabel 1 Schema voor activiteiten- en werkzaamheden die uitgevoerd worden vanwege ruimtelijke ontwikkeling en -inrichting (Uit: van Heusden & Vreugdenhil 2006).

	Artikel 8:	Artikel 9	Artikel 10	Artikel 11	Artikel 12	Artikel 13
Soort vermeld in Tabel 1	Algehele vrijstelling					Ontheffing aanvragen
Soort vermeld in Tabel 2	Indien goedgekeurde gedragscode vrijstelling, zo niet ontheffing aanvragen					Ontheffing aanvragen
Soort vermeld in Tabel 3	Geen vrijstelling mogelijk, ontheffing aanvragen		Geen vrijstelling mogelijk, ontheffing wordt niet verleend	Geen vrijstelling mogelijk, ontheffing aanvragen		Ontheffing aanvragen
Vogels	Nvt	Indien goedgekeurde gedragscode vrijstelling, zo niet ontheffing aanvragen	Indien goedgekeurde gedragscode vrijstelling, zo niet ontheffing aanvragen (als de handeling of activiteit niet van wezenlijke invloed is, is geen ontheffing vereist)	Indien goedgekeurde gedragscode vrijstelling, zo niet ontheffing aanvragen; voor broedende vogels wordt in beginsel geen ontheffing verleend	Indien goedgekeurde gedragscode vrijstelling, zo niet ontheffing aanvragen	Ontheffing aanvragen

2.2 Gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet is gericht op gebiedsbescherming, de aangewezen gebieden en het beschermingsregime dat daarbij hoort. Een ontheffing voor de Flora- en faunawet betekent niet automatisch een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet. Ook het omgekeerde geldt. Beide wetten staan naast elkaar!

In Nederland hebben veel natuurgebieden een beschermde status onder de Natuurbeschermingswet gekregen. Daarbij kunnen drie categorieën beschermingsgebieden worden onderscheiden:

- Natura 2000-gebieden
- Beschermde natuurmonumenten
- Wetlands

Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen. Voor al deze gebieden gelden instandhoudingsdoelen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat deze instandhoudingsdoelen niet in gevaar mogen worden gebracht. Deze instandhoudingsdoelen zijn terug te vinden in de aanwijzingsbesluiten. Om dit toetsbaar te maken, kent de Natuurbeschermingswet 1998 voor projecten en andere handelingen (zowel bestaand als nieuw) die gevolgen voor soorten en habitats van de betreffende gebieden zouden kunnen hebben, een vergunningplicht. Een vergunning voor een project wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de instandhoudingsdoelen van het gebied niet in gevaar worden gebracht. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken èn wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de zogenaamde ADC-toets: Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compenserende maatregelen). Redenen van economische aard kunnen ook gelden als dwingende reden van groot openbaar belang. Als prioritaire soorten of habitats deel uitmaken van de instandhoudingsdoelen mogen redenen van economische aard alleen gebruikt worden na toetsing door de Europese Commissie (LNV 2005).

Verlenen van vergunning op grond van Natuurbeschermingswet
Zowel projecten en andere handelingen in als buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn; de wet kent namelijk de zogenaamde externe werking. Als een activiteit die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, moet deze beoordeeld worden. Hierbij moeten ook cumulatieve effecten worden betrokken. Dit kan betekenen dat een plan of handeling op zich geen significant effect veroorzaakt maar in combinatie met andere handelingen of plannen wel. Ook dan is een vergunning noodzakelijk.

De Natuurbeschermingswet kent twee routes voor het verlenen van een vergunning. Als significante negatieve effecten op kunnen treden moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Als er wel effecten verwacht worden, maar deze zeker niet significant zullen zijn, kan worden volstaan met een Verslechterings- en Verstoringstoets (VV-toets).

Samengevat betekent dit dat er een drietal situaties mogelijk zijn:

1. Zeker geen negatief effect: Geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig.
2. Mogelijk negatief effect maar zeker geen significant negatief effect: Verslechterings- en Verstoringstoets, afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend.
3. Kans op een significant negatief effect: Passende beoordeling (zwaardere procedure) noodzakelijk. Afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend.

Bij een kans op negatieve effecten is het aan te raden om in een vroeg stadium met het bevoegd gezag te overleggen over de te volgen procedure.

3 Huidige natuurwaarde onderzoeksgebied

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen aan de zuidoostzijde van Grootegast. Het betreft een terrein van een woonzorgcentrum met een parkeerplaats, bloemenperken en kleine graslandjes met speeltoestellen en enkele geiten. De bebouwing zal worden gesloopt, maar de bestaande bomen zullen grotendeels behouden blijven.

In de perkjes is sieraanplant te vinden bestaande uit gesnoeide struikjes, heesters en diverse kruiden. Vanwege het zeer strakke onderhoud van deze tuintjes is van een verwilderde vegetatie geen sprake. Wilde planten konden niet of nauwelijks worden gevonden.

Figuur 2 De binnentuin aan de zuidkant van de bebouwing (links) en de sterk verlichte gevel aan de noordzijde van het pand (rechts).

Rond de speeltoestellen en in het graslandje waar de geiten lopen is wel enige kruidenvegetatie te vinden, hoewel Engels raaigras (*Lolium perenne*) sterk domineert. De bosschages langs de zuidrand van het plangebied zijn het meest divers, maar de soortenrijkdom valt hier ook vrij laag uit. In de ondergroei onder de bomen werden vooral het zeer algemene Kleefkruid (*Galium aparine*) en Zevenblad (*Aegopodium podagraria*) waargenomen, hoewel verspreid ook de andere soorten welke zijn genoemd in de soortenlijst voorkomen (Bijlage I).

Opvallend is het geringe aantal dieren dat zich in de bosschage ophoudt. Vogels werden nauwelijks waargenomen. De soorten die werden gezien of gehoord vlogen meest voorbij het plangebied, enkele uitzonderingen daargelaten waaronder de zeer algemene Merel (*Turdus merula*).

De bebouwing in het plangebied is over het algemeen goed onderhouden en vertoont daardoor weinig tot geen interessante elementen voor vleermuizen. Eventuele toegang tot de spouwmuren bevindt zich uitsluitend op grondhoogte en het dakbeschot is geheel afgedicht en voor vleermuizen daardoor ontoegankelijk. Het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen in de bebouwing is hierdoor uit te sluiten, waardoor het

plangebied hooguit waarde kan hebben als foerageergebied of vliegroute voor deze dieren. De belangrijkste potentie hiertoe ligt in het zuidelijk deel van het plangebied, langs de daar aanwezige bosschages. Hier werden na inval van de duisternis zo nu en dan voorbijvliegende vleermuizen gehoord, welke mogelijk de bomenrij als vliegroute aanhouden. Passerende exemplaren van de Dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) zijn op verschillende plaatsen langs de gehele bomenrij gehoord. De enige in het plangebied foeragerende vleermuis was een exemplaar van de Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) dat zich enige tijd ophield rond de Grove den (*Pinus sylvestris*) aan de zuidoostzijde van het plangebied. De noordzijde van het plangebied is door de sterke mate van belichting als jachtgebied voor vleermuizen ongeschikt (zie Figuur 1).

3.2 Speciale Beschermingszones

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Speciale Beschermingszone onder de EU-habitatrichtlijn of de EU-vogelrichtlijn. In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich ook geen Speciale Beschermingszones waarop de ingreep een negatief effect zou kunnen hebben. De meest nabijgelegen Speciale Beschermingszone, het Leekstermeergebied wad bevindt zich op een afstand van 10 km van het plangebied.

3.3 Beschermde soorten

Het Natuurloket geeft per soortgroep aan met welke nauwkeurigheid deze in het verleden is onderzocht en hoeveel beschermde soorten daarbij zijn aangetroffen. Op grond van de gegevens van het Natuurloket werd vastgesteld dat het kilometerhok 214-580, waarbinnen het plangebied zich bevindt, in het verleden voor de meeste soortgroepen niet, of niet goed, is onderzocht. Alleen dagvlinders zijn goed en vrij recent onderzocht. Hoewel enkele beschermde soorten zijn aangetroffen was het gezien de ligging van het plangebied in het betreffende km-hok niet noodzakelijk om bestaande gegevens aan te schaffen bij het Natuurloket. Onderstaande tekst geeft per soortgroep naast de bevindingen uit het veldonderzoek ook de resultaten van het Natuurloket.

Vaatplanten
Tijdens het veldbezoek werden in het plangebied geen beschermde soorten aangetroffen. Gezien de huidige inrichting van het gebied worden ook geen beschermde soorten binnen het plangebied verwacht. Het betreffende kilometerhok waarbinnen het plangebied is gelegen, is tussen 1975 en 2007 matig onderzocht op vaatplanten. Hierbij zijn geen beschermde soorten aangetroffen (gegevens Het Natuurloket).

Libellen
Van de soortgroep libellen werd tijdens het veldbezoek slechts één soort waargenomen, de algemene Blauwe glazenmaker (*Aeshna cyanea*). Op grond van de huidige inrichting van het gebied kan worden gezegd dat beschermde soorten niet worden verwacht. Het betreffende km-hok is tussen 1993 en 2007 niet onderzocht op libellen (gegevens Het Natuurloket).

Dagvlinders
Tijdens het veldbezoek werden in het plangebied geen dagvlinders aangetroffen. Op grond van de huidige inrichting van het gebied worden geen beschermde soorten verwacht. Het betreffende km-hok is tussen 1998 en 2008 goed onderzocht op dagvlinders (gegevens Het Natuurloket). Daarbij zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

Amfibieën
In het plangebied werden tijdens het veldbezoek geen amfibieën aangetroffen. Op grond van de huidige inrichting van het plangebied worden geen strengbeschermde soorten verwacht. Het betreffende km-hok is tussen 1992 en 2007 niet onderzocht op amfibieën (gegevens Het Natuurloket).

Vogels
Tijdens het veldbezoek werden zes vogelsoorten aangetroffen. De Huismus (*Passer domesticus*) en de Huiszwaluw (*Delichon urbicum*) staan op de Nederlandse Rode Lijst als gevoelige soort, de overige soorten komen in Nederland algemeen voor (zie Bijlage I). Alle waargenomen soorten worden beschermd onder de Flora- en faunawet, zoals bijna alle in Nederland voorkomende vogelsoorten. Het betreffende km-hok is tussen 1996 en 2007 niet onderzocht op broedvogels en redelijk op watervogels. Daarbij werden geen beschermde soorten aangetroffen (gegevens Het Natuurloket).

Zoogdieren
Tijdens het veldbezoek werden twee strengbeschermde zoogdiersoorten waargenomen, de Dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis (tabel 3 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet). Het betreffende km-hok is tussen 1997 en 2007 slecht onderzocht op zoogdieren (gegevens Het Natuurloket). Daarbij werden één lichtbeschermde soort (tabel 1 AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet) en twee strengbeschermde soorten waargenomen (gegevens Het Natuurloket). Bij de twee strengbeschermde soorten ging het hoogstwaarschijnlijk om vleermuizen.

Overige soortgroepen
Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat de huidige inrichting het plangebied ongeschikt maakt voor de meeste beschermde soorten. Ook zijn geen aanwijzingen gevonden dat in het verleden beschermde soorten zijn waargenomen (gegevens Het Natuurloket).

3.4 Gebiedspotenties

De ecologische potentie van het plangebied is aan te duiden als laag. In zijn huidige vorm biedt het plangebied aan geen tot zeer weinig soorten mogelijkheden, hoewel een soort als de Egel (*Erinaceus europaeus*) zich in de zuidelijke bosschage zou kunnen handhaven. Dankzij het zeer aangeharkte karakter van het grootste deel van het terrein zijn er voor wilde planten zeer weinig mogelijkheden en derhalve voor bijvoorbeeld vlinders uitsluitend sprake van nectaraanbod. Voortplanting in het plangebied is voor deze dieren niet of nauwelijks mogelijk vanwege het ontbreken van waardplanten. Hoewel zeer

weinig vogels werden waargenomen is er een mogelijkheid tot broeden voor enkele algemene struweelvogels zoals de Merel. Naar mate de bosschage verder veroudert kunnen de mogelijkheden voor de genoemde soorten zich verbeteren, hoewel de kans hierop in de nabije toekomst klein is.

4 Volledigheid

Het uitgevoerde onderzoek betreft een quickscan. Binnen de beperkte tijd van het veldonderzoek is nooit met zekerheid vast te stellen dat alle aanwezige soorten zijn waargenomen. Op grond van de vrij beschikbare gegevens van het Natuurloket en het veldbezoek in augustus 2009, denken wij echter dat de kans op het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied goed kon worden ingeschat.

Vleermuizen kunnen door hun kleine formaat gebruik maken van zeer kleine ruimten in gebouwen, bijvoorbeeld spouwmuren en ruimtes achter dakbeschotten, loodslabben en gevelbetimmeringen. Indien zich in een gebouw een grotere groep vleermuizen bevindt kan deze door gericht onderzoek met een grote mate van zekerheid worden vastgesteld. Verblijfplaatsen van solitaire dieren of kleine groepjes echter kunnen zelfs bij een gericht onderzoek onontdekt blijven. Dit betekent dat het vrijwel nooit mogelijk is om met 100% zekerheid te zeggen dat gebouwen niet door vleermuizen worden (Koelman 2006).

5 Conclusies

5.1 Gevolgen van de ingreep en mitigerende maatregelen

Het plangebied is van weinig belang voor beschermde soorten. De enige beschermde soorten buiten de waargenomen vogels die in het gebied zijn aangetroffen, zijn de Dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis. Deze soorten maken waarschijnlijk van de bosschage gebruik als vliegroute, maar verblijfplaatsen zijn in het plangebied niet aangetroffen. Omdat de bomenrij in de nieuwe inrichting wordt gehandhaafd worden geen negatieve effecten verwacht op deze vleermuizen.

Negatieve effecten van de ingreep op de aangetroffen beschermde vogelsoorten, in de vorm van verstoring en vernietiging van enkele nesten, worden dan ook niet verwacht wanneer de aanwezige beplanting wordt verwijderd buiten de broedperiode (voor de meeste vogels 15 maart – 15 juli). De bomen moeten echter voorafgaand aan de kap wel gecontroleerd worden op broedgevallen. In de Flora- en faunawet wordt geen vast begrensde broedperiode gehanteerd. Indien een broedgeval zich voordoet wordt dit gekwalificeerd als broedperiode, ongeacht de datum.

Uiteraard geldt voor alle soorten binnen het plangebied de algemene zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet), die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dieren en plantensoorten. Dit houdt in dat bij verstoring van dieren tijdens de werkzaamheden deze de gelegenheid dienen te krijgen om te vluchten naar een nieuwe leefomgeving.

5.2 Eindconclusie

Er bestaat geen noodzaak tot het aanvragen van ontheffingen in het kader van de Flora- en faunawet. Wel blijft voor alle soorten de algemene zorgplicht gelden. Bij verstoring van dieren tijdens de werkzaamheden moeten deze daarom de gelegenheid krijgen te vluchten naar een nieuwe leefomgeving.

Voor de aangetroffen vogels die in het plangebied kunnen broeden, geldt dat de nesten buiten het broedseizoen niet van belang zijn voor de instandhouding van de soort. Indien de werkzaamheden buiten de broedperiode worden uitgevoerd, met voorkeur in het winterhalfjaar, is het derhalve niet nodig ontheffing aan te vragen.

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen Speciale Beschermingszones in het kader van de EU-Habitatrichtlijn of de EU-Vogelrichtlijn waarop de ingreep een negatief effect zal sorteren

6 Literatuur

Anonymus. 1979. Richtlijn 70/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand. *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* Nr. L 103 van 25/04/1979: 1-18.

Anonymus. 1992. Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* Nr. L 206 van 22/07/1992: 7-50.

Anonymus. 1998. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten (Flora- en faunawet). *Staatsblad* 402: 1-37.

Anonymus. 2000. Besluit van 28 november 2000, houdende aanwijzing van dier- en plantensoorten ingevolge de Flora- en faunawet (Besluit aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet). *Staatsblad* 523: 1-11.

Koelman, R.M. 2006. *Vleermuisonderzoek Noordelijke Hogeschool Leeuwarden*. VZZ rapport 2006.38. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem

LNV. 2004. *Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van ..., TRCJZ/2004/5727, houdende vaststelling van rode lijsten flora en fauna*.

LNV. 2005. *Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998*. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.

van Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil. 2006. *Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Eindconcept.* Dienst Landelijk Gebied. 91 pp.

Bijlage I Waargenomen soorten in het plangebied en hun beschermingsstatus

Alle vermelde soorten zijn waargenomen in het plangebied tijdens het veldbezoek op 6 augustus 2009. FF: nummer = nummer van de tabel uit AMvB artikel 75 Flora- en faunawet waarin een onder deze wet beschermde soort is opgenomen, vogels zijn niet in één van deze tabellen opgenomen en zijn aangegeven met +; HR: + = soort is beschermd onder bijlage II of IV van de EU-habitatrichtlijn; VR: + = soort is beschermd onder de EU-vogelrichtlijn; RL: nummer = status van soort met vermelding op de Nederlandse Rode Lijst; 0 = uitgestorven op wereldschaal, 1 = in het wild uitgestorven op wereldschaal, 2 = verdwenen uit Nederland, 3 = in het wild verdwenen uit Nederland, 4 = ernstig bedreigd, 5 = bedreigd, 6 = kwetsbaar, 7 = gevoelig (LNV 2004).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	FF	HR	VR	RL
Vaatplanten					
Basterdwederik	*Epilobium* sp.	-	-	-	-
Beuk	*Fagus sylvatica*	-	-	-	-
Duizendblad	*Achillea millefolium*	-	-	-	-
Eenstijlige meidoorn	*Crataegus monogyna*	-	-	-	-
Engels raaigras	*Lolium perenne*	-	-	-	-
Es	*Fraxinus excelsior*	-	-	-	-
Fluitenkruid	*Anthriscus sylvestris*	-	-	-	-
Geel nagelkruid	*Geum urbanum*	-	-	-	-
Gewone braam	*Rubus fruticosus*	-	-	-	-
Gewone brunel	*Prunella vulgaris*	-	-	-	-
Gewone esdoorn	*Acer pseudoplatanus*	-	-	-	-
Gewone hoornbloem	*Cerastium fontanum subsp. vulgare*	-	-	-	-
Gewone rolklaver	*Lotus corniculatus var. corniculatus*	-	-	-	-
Gewone vlier	*Sambucus nigra*	-	-	-	-
Ginkgo	*Ginkgo biloba*	-	-	-	-
Grote brandnetel	*Urtica dioica*	-	-	-	-
Grove den	*Pinus sylvestris*	-	-	-	-
Haagwinde	*Convulvulus sepium*	-	-	-	-
Hazelaar	*Corylus avellana*	-	-	-	-
Herderstasje	*Capsella bursa-pastoris*	-	-	-	-
Hondsdraf	*Glechoma hederacea*	-	-	-	-
Iep	*Ulmus* sp.	-	-	-	-
Kleefkruid	*Galium aparine*	-	-	-	-
Klein streepzaad	*Crepis capillaris*	-	-	-	-
Kornoelje	*Cornus* sp.	-	-	-	-
Kropaar	*Dactylis glomerata*	-	-	-	-
Kruipende boterbloem	*Ranunculus repens*	-	-	-	-
Levensboom	*Thuja* sp.	-	-	-	-
Liggende vetmuur	*Sagina procumbens*	-	-	-	-
Linde	*Tilia* sp.	-	-	-	-
Madeliefje	*Bellis perennis*	-	-	-	-
Mannetjesvaren	*Dryopteris filix-mas*	-	-	-	-
Perzikkruid	*Persicaria maculosa*	-	-	-	-
Pitrus	*Juncus effusus*	-	-	-	-
Plataan	*Platanus* sp.	-	-	-	-
Ridderzuring	*Rumex obtusifolius*	-	-	-	-
Riet	*Phragmites australis*	-	-	-	-
Robinia	*Robinia pseudoacacia*	-	-	-	-
Rode klaver	*Trifolium pratense*	-	-	-	-
Roos	*Rosa* sp.	-	-	-	-
Schietwilg	*Salix alba*	-	-	-	-
Smalle weegbree	*Plantago lanceolata*	-	-	-	-
Spaanse aak	*Acer campestre*	-	-	-	-
Sporkehout	*Rhamnus frangula*	-	-	-	-
Straatgras	*Poa annua*	-	-	-	-
Treurwilg	*Salix sepulcralis*	-	-	-	-
Vertakte leeuwentand	*Leontodon autumnalis*	-	-	-	-
Wilde lijsterbes	*Sorbus aucuparia*	-	-	-	-
Witte klaver	*Trifolium repens*	-	-	-	-
Zachte berk	*Betula pubescens*	-	-	-	-

Zevenblad	*Aegopodium podagraria*	-	-	-	-
Zilverschoon	*Potentilla anserina*	-	-	-	-
Zomereik	*Quercus robur*	-	-	-	-
Libellen					
Blauwe glazenmaker	*Aeshna cyanea*	-	-	-	-
Vogels					
Huismus	*Passer domesticus*	+	-	-	7
Huiszwaluw	*Delichon urbicum*	+	-	-	7
Kauw	*Corvus monedula*	+	-	-	-
Merel	*Turdus merula*	+	-	-	-
Roodborst	*Erithacus rubecula*	+	-	-	-
Zwarte kraai	*Corvus corone*	+	-	-	-
Zoogdieren					
Dwergvleermuis	*Pipistrellus pipistrellus*	3	4	-	-
Ruige dwergvleermuis	*Pipistrellus nathusii*	3	4	-	-

Bijlage 3
Advies brandweer

BRANDWEER
Regio Groningen

KLASS.NR. -1/31.212
NR. 2560
Ingekomen
5 OKT 2009
Sektor
0 adv. b.&w.
0 afdoening
0 port. houder
Bureau Ruimte
0 besor.sekr.
0 kennism.
0 kopie

Afdeling Risicobeheersing

BEZOEKADRES
Sontweg 10

WEBSITE
brandweer.groningen.nl

POSTADRES
Postbus 584
9700 AN Groningen

Telefoon (050) 367 47 77
Fax (050) 367 46 66

Gemeente Grootegast
Afdeling Ruimte
Mevrouw M.A. Boomsma
Postbus 46
9860 AA GROOTEGAST

Telefoon (050) 367 47 34 Bijlage(n) Ons kenmerk HV 09.2061423

Datum 01-10-2009 Uw brief van Uw kenmerk

Onderwerp Advies bestemmingsplanwijziging 'Het Hooge Heem'

Behandeld door C. Vaarkamp E-mailadres coen.vaarkamp@hvd.groningen.nl

Geachte mevrouw Boomsma,

Op 22 september jl. heeft de heer Vaarkamp van mijn dienst, overleg met u gehad over de mogelijke bestemmingsplanwijziging 'Het Hooge Heem'. Daarbij heeft u gevraagd om een schriftelijk advies door de regionale brandweer. Naar aanleiding van uw verzoek is de wijziging beoordeeld in het kader van externe veiligheid, waarbij dit advies ingaat op het groepsrisico.

Ontwikkeling
Het plangebied betreft het woonzorgcentrum Het Hooge Heem. De gemeente is voornemens om wijziging van het woonzorgcentrum, gelegen aan de rondweg (N980) van Grootegast, middels een bestemmingsplanwijziging op de huidige locatie mogelijk te maken. De wijziging omvat een verandering van het complex en een uitbreiding met zeven kamers.

Groepsrisico
In de omgeving van het plangebied bevindt zich een aantal voor de externe veiligheid relevante risicobronnen. Op ruime afstand (250 meter) bevindt zich het Q8 (LPG-)tankstation. Daarnaast is de N980 volgens het provinciaal basisnet Groningen (PBG) een route van gevaarlijke stoffen.

Q8 tankstation Van der Heide
Het invloedsgebied van het LPG-tankstation is 150 meter, het plangebied bevindt zich daarbuiten. Dit betekent dat verantwoording van het groepsrisico niet noodzakelijk is. Wel kunnen er bij een incident effecten optreden in het plangebied. De regionale brandweer Groningen heeft op 26 mei 2008 geadviseerd over het (onderliggend) bestemmingsplan 'Grootegast'. Dit eerder gegeven advies (met kenmerk HV08.1627386) gaat in op het betreffende LPG-tankstation en blijft onverminderd van kracht.

Brandweer Stad & Regio Groningen is onderdeel van de Hulpverleningsdienst Groningen, samen met de vakdirectie GGD. De vakdirectie Brandweer treedt op als brandweer voor de stad Groningen en als regionale brandweer. De Brandweer voert de werkzaamheden uit van de gemeenschappelijke regeling Hulpverlening en Openbare Gezondheidszorg, een samenwerkingsverband van de Groningse gemeenten.

N980
De N980 is als route van gevaarlijke stoffen opgenomen in het PBG. Over deze route worden met name brandbare vloeistoffen vervoerd. Het plangebied bevindt zich in het invloedsgebied van deze risicobron. Dit betekent dat verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk is. Gezien de marginale toevoeging van het aantal personen is nadere verantwoording van het groeprisico conform het PBG niet aan orde.

Het PBG heeft als belangrijk doel objecten, bestemd voor minder zelfredzame personen, extra te beschermen. Het grootste scenario (plasbrand) van de meest vervoerde gevaarlijke stoffen (brandbare vloeistoffen) dient hiervoor als uitgangspunt. Het effectgebied van een plasbrand bedraagt 30 meter, gerekend vanaf de rand van de weg. Binnen deze 30 meterzone staat het PBG geen nieuwe of geprojecteerde objecten bestemd voor minder zelfredzame personen toe.

Het Hooge Heem is een object bestemd voor minder zelfredzame personen. De besproken wijziging bevindt zich voor een gedeelte binnen de 30 meterzone (van een plasbrand). Het gedeelte betreft een noodtrappenhuis en bij benadering drie kamers. Dit is niet in overeenstemming met het provinciaal basisnet Groningen.

Bereikbaarheid en bluswatervoorziening
Ten aanzien van de bereikbaarheid en de bluswatervoorzieningen voor het plangebied is er afstemming geweest met brandweer Grootegast. Hieruit is naar voren gekomen dat deze aspecten voldoende (aanwezig) zijn.

Zelfredzaamheid
Het plangebied is beoordeeld op de zelfredzaamheid van de aanwezige personen in het invloedsgebied en de mogelijkheden om het gebied snel te verlaten. Tevens is gekeken of het plangebied binnen het dekkingsgebied van het Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS) ligt. In geval van een ramp zijn de aanwezige personen in eerste instantie op zichzelf aangewezen. Bijvoorbeeld door te schuilen of door het rampgebied snel te verlaten.

Uit de beoordeling blijkt, dat het plangebied buiten het dekkingsgebied ligt van een bestaande WAS-sirene, op ruim 700 meter. Daarnaast bevind zich bij één gebouw een noodtrappenhuis en een aantal kamers binnen het effectgebied van een plasbrand. Dit beperkt de mogelijkheden voor een snelle ontvluchting. De andere gebouwen en de omgeving bieden wel mogelijkheden voor een snelle ontvluchting, loodrecht vanaf de risicobron.

Conclusie
Het woonzorgcentrum Het Hooge Heem is een object dat bestemd is voor verminderd zelfredzame personen en gelegen aan de rondweg (N980). De N980 is als route van gevaarlijke stoffen opgenomen in het provinciaal basisnet Groningen (PBG). Dit betekent dat verantwoording van het groepsrisico noodzakelijk is.

De besproken wijziging van Het Hooge Heem is (deels) geprojecteerd binnen het effectgebied van een plasbrand (30 meter van de N980). Dit is niet in overeenstemming met het PBG. Het PBG heeft ten doel extra bescherming te bieden aan dergelijke objecten. Ik adviseer u het plan conform het PBG uit te voeren en Het Hooge Heem buiten de 30 meterzone te projecteren.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de heer Vaarkamp.

Met vriendelijke groet,

R. Knoop
Ondercommandant Brandweer Regio Groningen

Nb. deze brief is in afschrift naar de commandant van brandweer Grootegast verzonden.

Bijlage 4
Watertoets

123.09.

WETTERSKIP
FRYSLÂN

HKB Stedenbouwkundigen
T.a.v. mevrouw M. van Schoonhoven
Zuiderpark 21
9724 AH GRONINGEN

VERZONDEN 01 OKT. 2009

Leeuwarden, 30 september 2009	Ons kenmerk: WFN0913153	Afdeling Beleid en Plannen
Bijlage(n):	Tel: (058) 292 2222/T.S. van den Brink/aw	Uw kenmerk:

Onderwerp:
Watertoets De Gast 4 te Grootegast.

Geachte mevrouw Van Schoonhoven,

Wij ontvingen van u op 23 juli 2009 uw email waarin u vraagt om wateradvies te geven ten behoeve van de vernieuwing van het woonzorgcentrum "het Hooge Heem" de Gast 4 te Grootegast. Deze brief vormt het wateradvies voor deze vernieuwing.

Compensatie verharding
Wetterskip Fryslân hanteert het uitgangspunt dat een toename van verhard oppervlak[1] gecompenseerd moet worden door waterberging aan te leggen. In de aanvullende mail van 18 september geeft u aan dat het totale nieuw toegevoegd verhard oppervlak 1620m² bedraagt.

Het gehele oppervlak dient gecompenseerd te worden door 10% van het gehele oppervlak als nieuw oppervlaktewater aan te leggen. De compensatie voor het toegenomen verhard oppervlak komt dan uit op circa 162m² nieuw te realiseren oppervlaktewater. De kosten van deze compensatie zijn voor de initiatiefnemer van dit project. En dient plaats te vinden binnen het zelfde peilgebied.

Omdat de werkzaamheden binnen het stedelijk gebied vallen is een alternatief voor compensatie mogelijk in de vorm waterbergende verharding. Een voorbeeld van dit systeem is Aquaflow. Deze bestrating bergt, zuivert en vertraagt de afvoer van regenwater. Hierdoor functioneert het terrein met verharding alsof het onverhard zou zijn. Verharding welke in de vorm van waterbergende verharding wordt toegevoegd hoeft niet te worden gecompenseerd.

Afvalwater- en regenwatersysteem
Om het aantal overstorten van rioolwater en de belasting van rioolwaterzuiveringen te beperken, is het uitgangspunt om regenwater en rioolwater zoveel mogelijk gescheiden af te voeren.
In geval de partiele herziening van de Gast 4 kan het dakwater, onder bij 'waterkwaliteit' genoemde voorwaarden, geloosd worden op het oppervlaktewater.

[1] Verhard oppervlak: Alle oppervlakten zoals daken, trottoirs en wegen worden gerekend onder de noemer verhard oppervlak.

Wetterskip Fryslân
Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
Telefoon: 058 - 292 22 22 - Fax: 058 - 292 22 23

WSF07-0906

Waterkwaliteit
Om een goede kwaliteit van water te realiseren moet voorkomen worden dat milieubelastende stoffen in het oppervlaktewater terecht komen. De bouwwijze en onderhoudstechniek moeten emissievrij zijn. Tevens dient gebouwd te worden met milieuvriendelijk en duurzaam materiaal.

Drooglegging[2] en waterpeilen
Bij de bouw van het paviljoen moet rekening worden gehouden met voldoende drooglegging om bijvoorbeeld opdrijven van verharding of natte kruipruimtes te voorkomen. We adviseren voor bebouwing met kruipruimte een drooglegging van 1,10m en voor bebouwing zonder kruipruimte een drooglegging van 0,70m gerekend vanaf de te realiseren bovenkant vloer.

De bouwlocatie ligt in een peilgebied met een zomerpeil en winterpeil van -0,52m NAP. Het maaiveld van de bouwlocatie ligt tussen de 1,90m en de 2,50 NAP. Waarschijnlijk voldoet de huidige situatie aan de drooglegginggsnorm.

Keur
Wellicht ten overvloede vragen wij u aandacht te hebben voor het feit dat voor alle ingrepen in de waterhuishouding tijdig een ontheffing van de keur dient te worden aangevraagd.
Meer informatie en het aanvraagformulier zijn te vinden op de website van Wetterskip Fryslân.
Via '*Digitaal loket*' - '*vergunning aanvragen*' - '*overzicht aanvraagformulieren*', kunt u bij het mapje '*Keur*', het + symbool aanklikken. Hier staat het formulier weergegeven. Met één klik op de weergegeven link kan de download worden gestart (www.wetterskipfryslan.nl).

Procesafspraken
Wij gaan er van uit dat de in deze watertoets vermelde adviezen zullen worden opgevolgd en meegenomen in de verdere planvorming. Wij zien met betrekking tot de bouw van het nieuwe paviljoen geen waterhuishoudkundige bezwaren. Hierbij geven wij dan ook een positief wateradvies. De Watertoetsprocedure is hiermee wat ons betreft afgerond.

Hoogachtend,

het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,
namens deze,

ing. J.Krol,
waarnemend clusterhoofd Plannen.

[2] De drooglegging is de afstand tussen waterpeil in de sloot en het maaiveld. Voor woningen wordt voor het maaiveld de bovenkant van de vloer genomen.

Bijlage 5

Artikelen APV

Afdeling 3 Het bewaren van houtopstanden
Artikel 4.3.1 Begripsbepalingen

Voor de toepassing van hoofdstuk 4, afdeling 3 van de Algemene Plaatselijke Verordening wordt verstaan onder:

a. boom: een houtachtig, overblijvend gewas met een dwarsdoorsnede van de stam van minimaal 30 centimeter ofwel een omtrek van 94 cm op 1,3 meter hoogte boven het maaiveld. Voor eikenbomen, beukenbomen en lindebomen wordt in dit kader een diameter aangehouden van minimaal 20 centimeter ofwel een omtrek van 63 cm. In geval van meerstammigheid geldt de dwarsdoorsnede van de dikste stam. In het kader van herplant- of instandhoudingsplicht kunnen voorschriften gesteld en maatregelen genomen worden voor bomen kleiner dan 30 cm dwarsdoorsnede (of 20 centimeter in geval van eik, beuk en linde) op 1,3 meter boven maaiveld;
b. houtopstand: hakhout, een houtwal, een houtsingel of één of meer bomen;
c. hakhout: één of meer bomen of boomvormers, die na te zijn afgezet, opnieuw op de stronk uitlopen;
d. dunning: velling, die uitsluitend als een verzorgingsmaatregel ter bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand moet worden beschouwd;
e. rooien: het geheel verwijderen van het boven- en ondergrondse deel van een houtopstand;
f. het geheel of grotendeels verwijderen van het bovengrondse deel van de houtopstand;
g. afzetten: het geheel of grotendeels verwijderen van het bovengrondse deel van de houtopstand met als doel dat de houtopstand opnieuw op de stronk uitloopt;
h. vellen: rooien van een houtopstand, kappen van een houtopstand, afzetten van een houtopstand anders dan bij wijze van dunning, verplanten van een houtopstand, onoordeelkundig snoeien van een houtopstand (i.c. meer dan 20% van de kroon of het wortelgestel wegnemen) alsmede het verrichten van handelingen, zowel boven- als ondergronds, die de dood of ernstige beschadiging of ernstige ontsiering van de houtopstand ten gevolge kunnen hebben;
i. knotten/kandelaberen: het tot op de oude snoeiplaats verwijderen van uitgelopen takhout bij knotbomen, gekandelaberde bomen of leibomen als periodiek noodzakelijk onderhoud;
j. bebouwde kom: de bebouwde kom van de gemeente, vastgesteld ingevolge artikel 1, vijfde lid, van de Boswet;
k. boomwaarde: de monetaire waarde van een boom zoals getaxeerd volgens de meest recente richtlijnen van de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen;
l. houtsingelcompensatiefonds: een gemeentelijk fonds voor onderhoud, instandhouding en uitbreiding van houtsingels in de buitengebieden van de gemeenten Grootegast, Leek en Marum:;

Artikel 4.3.2 Kapverbod

1. Het is zonder een vergunning van het college van burgemeester en wethouders verboden houtopstand te vellen of te doen vellen anders dan bij wijze van dunning.
2. Dit verbod is niet van toepassing op:
a. wegbeplantingen en eenrijige beplantingen op of langs landbouwgronden, beide voor zover bestaande uit populieren of wilgen;
b. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;

c. fijnsparren, niet ouder dan twaalf jaar, bestemd om te dienen als kerstbomen en geteeld op daarvoor in het bijzonder bestemde terreinen;
d. kweekgoed.

3. Indien houtopstand deel uitmaakt van als zodanig bij het Bosschap geregistreerde bosbouwondernemingen en niet gelegen is binnen een bebouwde kom, is op deze houtopstand het verbod slechts van toepassing, indien de houtopstand een zelfstandige eenheid vormt en hetzij geen grotere oppervlakte beslaat dan 10 are, hetzij in geval van rijbeplanting, gerekend over het totale aantal rijen, niet meer bomen omvat dan 20.
4. Een vergunning als bedoeld in het eerste lid is niet vereist, indien houtopstand moet worden geveld krachtens de Plantenziektenwet of krachtens een aanschrijving of last van het college van burgemeester en wethouders, zulks onverminderd het bepaalde in artikel 4.3.12 van de Algemene Plaatselijke Verordening.
5. Het in het eerste lid gesteld verbod geldt niet voor het periodiek knotten of kandelaberen als cultuurmaatregel bij daarvoor geschikte boomsoorten.

Artikel 4.3.3 Vergunningaanvraag

1. De vergunning moet schriftelijk gemotiveerd en onder bijvoeging van een situatieschets worden aangevraagd, door of namens dan wel met toestemming van degene, die krachtens zakelijk recht of krachtens publiekrechtelijke bevoegdheid, gerechtigd is over de houtopstand te beschikken.
2. Wanneer door of namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan burgemeester en wethouders een afschrift is toegezonden van de ontvangstbevestiging als bedoeld in artikel 2 van de Boswet, beschouwen burgemeester en wethouders dit afschrift mede als een vergunningsaanvraag.

Artikel 4.3.4 Weigering ex lege

De vergunning wordt geacht te zijn geweigerd, indien geen beslissing is genomen binnen de wettelijke beslistermijn (acht weken).

Artikel 4.3.5 Voorschriften aan een vergunning

1. Het college van burgemeester en wethouders kan aan een krachtens deze verordening verleende vergunning onder meer voorschriften en beperkingen verbinden in het belang van:
a. de handhaving van het natuurschoon en/of landschapsschoon;
b. de handhaving van het dorps-/stadsschoon;
c. andere redenen van milieubeheer.

2. Tot de in het eerste lid bedoelde voorschriften kan behoren het voorschrift dat binnen een bepaalde termijn en overeenkomstig de door het college van burgemeester en wethouders te geven aanwijzingen moet worden herbeplant.
3. Indien uitvoering van de plicht tot herbeplanting als bedoeld in het tweede lid niet mogelijk is of naar maatstaven van redelijkheid onvoldoende compensatie biedt voor het vellen van de houtsingel(s) kan aan de vergunning het voorschrift worden verbonden dat de houtsingel niet mag worden geveld alvorens een geldelijke bijdrage in het gemeentelijke houtsingelcompensatiefonds is gestort.
4. Tot de in het eerste lid bedoelde voorschriften kunnen aanwijzingen behoren ter bescherming van in en rond de houtopstand voorkomende flora en fauna.

5. Wordt een voorschrift, als in het eerste of tweede lid bedoeld, gegeven, dan kan daarbij tevens worden bepaald binnen welke termijn na de herbeplanting en op welke wijze niet geslaagde beplanting moet worden vervangen.

Artikel 4.3.5a Gemeentelijk houtsingelcompensatiefonds

De geldelijke bijdragen die op grond van het bepaalde in artikel 4.3.5, derde lid, zijn gestort in het gemeentelijke houtsingelcompensatiefonds mogen slechts worden gebruikt ten behoeve van de uitbreiding en handhaving van de in de gemeente Grootegast, Leek en Marum bestaande houtsingels in het buitengebied.

Artikel 4.3.6 Weigering van een vergunning

1. De vergunning kan onder meer worden geweigerd indien dit in het belang is van:
a. de natuurwaarde van de houtopstand;
b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
c. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpsschoon;
d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
e. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
f. de recreatieve waarde van de houtopstand;
g. de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.
2. Het college van burgemeester en wethouders kan bij het weigeren of onder voorschriften verlenen van een vergunning tevens de boomwaarde (artikel 4.3.1 onder k) als motivering hanteren.

Artikel 4.3.7 Openbaarmaking

Indien een vergunning wordt aangevraagd, wordt deze aanvraag openbaar gemaakt in een lokaal dag- of nieuwsblad.

Artikel 4.3.8 Vervaltermijn vergunning

De vergunning vervalt, indien daarvan niet binnen maximaal één jaar na afgifte volledig gebruik is gemaakt tenzij er voorschriften in de vergunning zijn opgenomen die anders bepalen.

Artikel 4.3.9 Schadevergoeding

1. Op een aanvraag om schadevergoeding op grond van artikel 17, juncto artikel 13, vierde lid, van de Boswet, beslist de gemeenteraad.
2. Bij de toezending van de beslissing op de aanvraag om schadevergoeding doet het college van burgemeester en wethouders mededeling van het bepaalde in artikel 14 van de Boswet.

Bijlage 6

Reactienota Inspraak en Overleg

Reactienota inspraak en overleg

n.a.v.
Voorontwerpbestemmingsplan “Hooge Heem” te Grootegast
(NL.IMRO.0015.BPGG09HERS01.-VO01)

Gemeente Grootegast

November 2010

Inhoudsopgave

1. Inleiding....3
2. Inspraakreacties....4
Inspraakreactie 1....4
Samenvatting inspraakreactie 1....4
Beantwoording inspraakreactie 1....4
Inspraakreactie 2....5
Samenvatting inspraakreactie 2....5
Beantwoording inspraakreactie 2....5
Inspraakreactie 3....6
Samenvatting inspraakreactie 3....6
Beantwoording inspraakreactie 3....6
Inspraakreactie 4....6
Samenvatting inspraakreactie 4....6
Beantwoording inspraakreactie 4....7
3. Overlegreacties....8
Overlegreactie 1....8
Samenvatting overlegreactie 1....8
Beantwoording overlegreactie 1....8
Overlegreactie 2....8
Samenvatting overlegreactie 2....8
Beantwoording overlegreactie 2....9
4. Ambtshalve wijzigingen....11

1. Inleiding

Voor u ligt de nota inspraak en overleg naar aanleiding van het voorontwerpbestemmingsplan “Hooge Heem” te Grootegast (NL.IMRO.0015.BPGG09HERS1.-VO01). Dit plan behelst de vernieuwing van het woonzorgcentrum "Het Hooge Heem".

Het voorontwerpbestemmingsplan "Hooge Heem" heeft zes weken ter inzage gelegen met ingang van 2 juni 2010 tot en met 13 juli 2010. Gedurende deze periode is een ieder in de gelegenheid gesteld inspraakreacties kenbaar te maken. Van deze terinzagelegging is voorafgaand openbare kennisgeving gedaan in de Streekkrant van 1 juni 2010 en ook op de gemeentelijke website vanaf die datum. Tevens heeft er op donderdag 10 juni 2010 een informatie/inspraakbijeenkomst plaatsgevonden.

Gelijktijdig is het voorontwerpbestemmingsplan in het kader van het artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) per email op 1 juni 2010 toegezonden aan Commissie Bestemmingsplannen Provincie Groningen, Wetterskip Fryslân en Inspectie VROM (regio Noord).

Naar aanleiding van het voorontwerpbestemmingsplan zijn er vier inspraakreacties en twee overlegreacties ontvangen. Een overzicht van de gegevens van de indieners zijn op de lijst die vertrouwelijk bij de stukken ter inzage ligt, vermeld. Uit oogpunt van de privacywetgeving wordt deze lijst niet publiekelijk bekend gemaakt. De inspraakreacties en overlegreacties liggen eveneens bij de stukken ter inzage.

Ten aanzien van de inspraakreacties kan over de ontvankelijkheid het volgende worden geconcludeerd:

Drie inspraakreacties zijn tijdig ingediend en derhalve ontvankelijk. Eén inspraakreactie is niet tijdig ingediend en derhalve niet ontvankelijk.

2. Inspraakreacties

In deze paragraaf worden de diverse inspraakreacties behandeld. Eerst wordt de inspraakreactie samengevat en vervolgens wordt de reactie van gemeentezijde geformuleerd. Hierin zal duidelijk worden gemaakt of de inspraakreactie al dan niet leidt tot een wijziging van het voorontwerpbestemmingsplan.

Inspraakreactie 1

Inspraakreactie 1 is ontvangen op 12 juli 2010 en is daarmee tijdig ingediend en ontvankelijk.

Samenvatting inspraakreactie 1

1.1

De bestemming "maatschappelijke-zorginstelling" is ten aanzien van de aanleunappartementen van Wold en Waard en de geplande aanleunappartementen van Het Hooge Heem niet juist omschreven.

1.2

Er wordt verzocht om een mogelijkheid om het Kinderkwartier op Het Hooge Heem onder te brengen, dit is nu wat betreft de bestemming niet mogelijk.

1.3

Er wordt verzocht om een mogelijkheid tot het creëren van een "glazen" verbinding op de eerste verdieping tussen de beide westelijke blokken.

1.4

Er wordt verzocht om een mogelijkheid binnen het bestemmingsplan om de kappen, die gewenst zijn op de hoofdgebouwen, alleen op de buitenste 50% van de hoofdgebouwen te plaatsen.

Beantwoording inspraakreactie 1

1.1

Om medewerking te kunnen verlenen aan een vernieuwing van Het Hooge Heem is het (voorontwerp)bestemmingsplan “Hooge Heem” opgesteld. Dit plan beoogd niet alleen ruimte te geven voor een geheel nieuw woonzorgcentrum, tevens wordt de bestaande situatie voorzover deze niet wijzigt weergegeven. Binnen de bestemming 'Maatschappelijk – zorginstelling' zijn wooneenheden zonder directe zorgcomponent begrepen, waarmee de genoemde (aanleun)appartementen zijn bestemd. Doch kan worden ingestemd met een wijziging van de bestemming om hiermee de leesbaarheid van het plan te bevorderen.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **wel** aangepast

1.2
Al geruime tijd is het Kinderkwartier op zoek naar een nieuw onderkomen in Grootegast. Het ziet er naar uit dat het Kinderkwartier ruimte heeft gevonden voor de kinderopvang en het peuterspeelzaal in het nieuw te bouwen verzorgingshuis van Het Hooge Heem. De gesprekken tussen de beide organisaties verkeren in een afrondende fase. De huisvesting van het Kinderkwartier in Het Hooge Heem is een positieve ontwikkeling en zal dan ook planologisch mogelijk worden gemaakt door het bestemmingsplan aan te passen.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **wel** aangepast

1.3
Een glazen verbinding op de eerste verdieping tussen de beide westelijk blokken heeft geen grote

impact op het plan vanuit stedenbouwkundig oogpunt. In overleg met de betrokken stedenbouwkundige kan worden ingestemd met een wijziging van het voorontwerp bestemmingplan ten behoeve van de gewenste glazen gang.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **wel** aangepast

1.4
Alle hoofdgebouwen binnen het bestemmingsplan dienen een kap te bevatten. Hierdoor worden de mogelijkheden voor gebruik van de gebouwen beperkt. Door in het bestemmingsplan op te nemen dat alleen de buitenste zijden van de hoofdgebouwen een kap dienen te bevatten (50% van het dak) worden de gebruiksmogelijkheden verruimd. In overleg met de betrokken stedenbouwkundige wordt de voorgestelde wijziging acceptabel geacht.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **wel** aangepast

Inspraakreactie 2

Inspraakreactie 2 is ontvangen op 12 juli 2010 en is daarmee tijdig ingediend en ontvankelijk.

Samenvatting inspraakreactie 2

2.1

Verwacht wordt dat bij verkoop van de tegenoverliggende woningen financiële consequenties zichtbaar worden na de bouw van de appartementsgebouwen/zorgunits van Het Hooge Heem. Deze appartementsgebouwen/zorgunits worden naar verwachting drie etages hoog en dit zal ingrijpende gevolgen hebben voor de woonomgeving en voor het woongenot. Om deze reden wordt ervoor gepleit de ruimte tussen de woningen en de nieuw te bouwen appartementsgebouwen/zorgunits aan te passen en aanzienlijk te vergroten.

2.2

Er wordt verzocht om de huidige boompartij (vier in getal) in de plannen op te nemen en onderdeel te laten blijven uitmaken van de huidige woonomgeving.

2.3

Tenslotte wordt er verzocht om aandacht te besteden aan de vermindering van het geluid dat de ventilators zullen gaan produceren, die ongetwijfeld zullen worden geïnstalleerd. Het geluid van de huidige ventilator veroorzaakt nu ook al een zwaar monotoon geluid.

Beantwoording inspraakreactie 2

2.1

Er is vraag naar zorg binnen de gemeente Grootegast. Op dit moment voorziet Het Hooge Heem in een deel van deze zorg. Om meer zorg te kunnen bieden binnen de gemeente Grootegast maar ook binnen het Westerkwartier, is extra bebouwing gewenst. Op het perceel van Het Hooge Heem is vanuit stedenbouwkundig oogpunt gezocht naar een kwalitatief optimale locatie voor de gebouwen. Een complex dat past binnen de omgeving en vanuit ruimtelijk oogpunt wenselijk is. Zo dient aansluiting gezocht te worden bij het deel van het zorgcentrum dat op de hoek van De Gast en Het Steen gehandhaafd blijft en De Gasthof op de hoek van De Gast en de Hoflaan. Daarnaast is er nog een praktisch motief. Het nieuwe gebouw op de plaats van de parkeerplaats kan vast gebouwd worden voordat het huidige gebouw van Het Hooge Heem wordt afgebroken, wat de verhuizing vergemakkelijkt voor de bewoners van Het Hooge Heem.

Voor zover blijkt dat ten gevolge van de vaststelling van het bestemmingsplan “Hooge Heem” schade geleden wordt, bijvoorbeeld door waardevermindering van de woning door aantasting van

het woongenot vanwege de komst van het woonzorgcomplex, wordt verwezen naar afdeling 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening. Een aanvraag om tegemoetkoming in schade moet worden ingediend binnen vijf jaar na het moment waarop het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **niet** aangepast

2.2

Zie ook de reactie 2.1. Om vanuit stedenbouwkundig oogpunt het complex op een kwalitatief optimale locatie te realiseren, zal de boompartij aan de noordkant van het perceel van Het Hooge Heem moeten wijken.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **niet** aangepast

2.3

Het betreft de ventilator van de keuken welke inderdaad geluid produceert. In het nieuwe plan zal de keuken worden verplaatst naar het gebouw aan de rondweg, waardoor overlast op de omwonenden sterk zal verminderen. Daarnaast zal de installatie uitgevoerd worden conform de huidige regelgeving die hogere eisen stelt aan onder andere het geluidsniveau.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **niet** aangepast

Inspraakreactie 3

Inspraakreactie 3 is ontvangen op 4 augustus 2010 en is daarmee te laat ingediend en niet ontvankelijk.

Samenvatting inspraakreactie 3

Uit beoordeling van het voorontwerpbestemmingsplan blijkt dat een gedeelte van het verzorgingstehuis "Hooge Heem" binnen de '30 meterzone' van de weg valt. Eerder, op 1 oktober 2009, is een advies over dit plan uitgebracht (kenmerk HV09.2061423). Hierin wordt voorgesteld om het gehele complex buiten deze '30 meterzone' te realiseren, omdat het gedeelte in de '30 meterzone' een noodtrappenhuis en drie kamers voor verminderd zelfredzame personen betreft. Hierdoor was het plan niet in overeenstemming met het provinciaal basisnet Groningen.

In de toelichting van het voorontwerpbestemmingsplan is aangegeven dat het financieel niet haalbaar en stedenbouwkundig onwenselijk is, om het gehele complex buiten de '30 meterzone' van de weg te houden. Aangegeven is dat de voorwaarde gesteld is dat geen vluchtroutes en verblijfsruimtes voor verminderd zelfredzame personen worden gerealiseerd voor het gedeelte van het complex dat in de '30 meterzone' ligt. Er is geen aanleiding tot een ander advies.

Beantwoording inspraakreactie 3

De reactie is ter kennisgeving aangenomen.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **niet** aangepast

Inspraakreactie 4

Inspraakreactie 4 is ontvangen op 13 juli 2010 en is daarmee tijdig ingediend en ontvankelijk.

Samenvatting inspraakreactie 4

In het voorontwerp-bestemmingsplan wordt aan de gehele locatie Maatschappelijk-Zorginstelling toegekend. Dit gaat voorbij aan het feit dat er binnen het bestemmingsplan al 22 appartementen (De Gast 6 t/m 36, even nummers) zijn, die geen onderdeel uit zullen maken van de vernieuwing

van het "Hooge Heem". Verzocht wordt om de bestemming Maatschappelijk-Zorginstelling in het ontwerp bestemmingsplan aan te passen in wonen.

Beantwoording inspraakreactie 4

Om medewerking te kunnen verlenen aan een vernieuwing van Het Hooge Heem is het (voorontwerp)bestemmingsplan “Hooge Heem” opgesteld. Dit plan beoogd niet alleen ruimte te geven voor een geheel nieuw woonzorgcentrum, tevens wordt de bestaande situatie voorzover deze niet wijzigt weergegeven. Binnen de bestemming 'Maatschappelijk – zorginstelling' zijn wooneenheden zonder directe zorgcomponent begrepen, waarmee de genoemde (aanleun)appartementen zijn bestemd. Doch kan worden ingestemd met een wijziging van de bestemming om hiermee de leesbaarheid van het plan te bevorderen.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **wel** aangepast

3. Overlegreacties

Overlegreactie 1

Overlegreactie 1 is ontvangen op 13 juli 2010.

Samenvatting overlegreactie 1

Het voorontwerpbestemmingsplan geeft de betrokken rijksdiensten geen aanleiding tot het maken van opmerkingen, gelet op de nationale belangen in de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid (RNRB, TK 2007-2008, 31500 nr. 1).

Beantwoording overlegreactie 1

De reactie is ter kennisgeving aangenomen.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **niet** aangepast

Overlegreactie 2

Overlegreactie 2 is ontvangen op 18 augustus 2010.

Samenvatting overlegreactie 2

2.1

Er wordt vastgesteld dat ten aanzien van de bestemming 'Maatschappelijk-Zorginstelling' wat betreft de normale wooneenheden en de genoemde wijzigingsbevoegdheid in het plan (artikel 3.5 van de regels biedt de mogelijkheid om de bestemming 'Maatschappelijk-Zorginstelling' te wijzigen in de bestemming 'Woongebied'):

- geen objectieve begrenzing geeft van het maximaal aantal te realiseren woningen/wooneenheden;
- niet het vereiste inzicht geeft in hoeveel woningen op grond van of krachtens andere bestemmingsplannen kunnen worden gebouwd;
- niet duidelijk maakt of het maximum aantal te bouwen nieuwe woningen vermeerderd met het aantal nieuwe woningen dat op grond van of krachtens andere bestemmingsplannen in de gemeente kan worden gebouwd, de aan de gemeente toegewezen nieuwbouwruimte niet overschrijdt.

2.2

Aanbeveling om (een deel van) de onderliggende documenten, betreft luchtkwaliteit, als bijlage aan het bestemmingsplan toe te voegen.

2.3

Er wordt in het voorontwerpbestemmingsplan niet ingegaan op een uitwerking van artikel 4.5 omgevingsverordening om te komen tot een vermindering van het energieverbruik in de nieuwbouw. Hier dient in de toelichting aandacht aan te worden besteed.

2.4

Het voorontwerpbestemmingsplan bevat in artikel 3.4 een aanlegvergunningstelsel. Hierin staat dat het verboden is om zonder aanlegvergunning houtsingels te kappen of te rooien. Er wordt echter niet aangegeven onder welke voorwaarden en onder welke omstandigheden een dergelijke vergunning kan worden verleend. Ook wordt er niet binnen de doeleindenomschrijving aangegeven dat de bestemming tevens dient ter bescherming van de aanwezige houtsingels.

Overigens is het niet duidelijk op te maken uit het plan welke houtsingels het binnen het plangebied betreft.

Beantwoording overlegreactie 2

2.1

Binnen het plangebied op de hoek van De Gast en Het Steen zijn reeds 22 wooneenheden aanwezig. Mogelijkerwijs zal een deel van deze appartementen wederom in gebruik worden genomen ten behoeve van zorg. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat appartementen voor zorg in gebruik zullen worden genomen door bewoners waaraan geen zorg wordt verleend. Een dergelijke flexibiliteit is gewenst in het plan vanwege de afhankelijkheid van de marktsituatie. Middels een wijzigingsplan wordt het mogelijk gemaakt aan de gewenste transformatie vorm te geven. Door gebruik te maken van de mogelijkheid een wijzigingsplan op te stellen wordt tevens een goed moment ingepast om te kijken naar de nieuwbouwruimte zoals is vastgesteld door de provincie Groningen (bij brief van 8 december 2009) voor de periode 2008 tot en met 2018 voor de gemeente Grootegast. Uiteraard kan er geen toepassing gegeven worden aan een wijzigingsplan indien er sprake is van een toename van het aantal wooneenheden en hiervoor geen ruimte bestaat binnen de vastgestelde nieuwbouwruimte.

De wijzigingsbevoedheid voor het gehele plangebied van 'Maatschappelijk – Zorginstelling' naar een woongebied zal komen te vervallen. Indien er niet langer vraag bestaat naar zorg of als er door een andere oorzaak geen gebruik meer gemaakt wordt van het perceel voor een maatschappelijke bestemming, dan zal op dat moment bekeken moeten worden hoe invulling aan het perceel te geven middels de daarvoor toegesneden planologische instrumenten.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **wel** aangepast

2.2

Uit onder andere onderzoeken naar luchtkwaliteit en verkeersberekeningen is gebleken dat er geen strijdigheid ontstaat met de Wet luchtkwaliteit. Deze onderzoeken zijn niet als bijlage bij het bestemmingsplan opgenomen. Om meer helderheid in de uitkomsten van de onderzoeken te kunnen bieden zullen (een deel van) de onderzoeken worden opgenomen als bijlage bij het bestemmingsplan.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **wel** aangepast

2.3

Gezien de lopende planologische procedure zal Het Hooge Heem de omgevingsvergunning voor de bouw niet in 2010 indienen. Dit betekent dat Het Hooge Heem zal moeten voldoen aan de nieuwe eisen ten aanzien van de EPC die na 1 januari 2011 zullen gelden.

Daarom is er op dit moment de intentie om het gebouw te gaan verwarmen en koelen door middel van laagtemperatuursverwarming gekoppeld aan een WKO. Technisch gezien is het gebouw hier reeds op ontworpen. Daarnaast wordt op dit moment de investering en terugverdien tijd in relatie tot belevingsgenot geanalyseerd. Voor de lange termijn wordt er gezocht naar besparingen in de gebouwstructuur. De draagstructuur van het gebouw is een betonnencasco met leidingkokers. Binnen dit casco is het voor Het Hooge Heem mogelijk om nu maar vooral in de toekomst flexibel verschillende woonvormen aan te kunnen bieden.

Bovenstaande zal worden opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **wel** aangepast

2.4

In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) heeft de gemeente Grootegast regels gesteld onder andere ten aanzien van het kappen en rooien van bomen en of houtsingels. Zo is in de APV aangegeven dat het is verboden om zonder een vergunning van burgemeester en wethouders houtopstand te vellen of te doen vellen anders dan bij wijze van dunning. In de APV is expliciet opgenomen in welke gevallen een dergelijke vergunning verleend, hetzij geweigerd dient te worden. Het opnemen van een aanlegvergunningsplicht in het bestemmingsplan is dan ook niet noodzakelijk.

Het voorontwerpbestemmingsplan wordt naar aanleiding van deze inspraakreactie **wel** aangepast

4. Ambtshalve wijzigingen

1. Nu het plan formeel de status krijgt van ontwerp bestemmingsplan dient de plancode te worden aangepast. Op de planverbeelding, in de plantoelichting en in de planregels dient de plancode: NL.IMRO.0015.BPGG09HERS01.-VO01 te wijzigen in: NL.IMRO.0015.BPGG10HERS1-OW01;
2. Het voorontwerpbestemmingsplan is opgesteld in het kader van de Wet ruimtelijke ordening. Per 1 oktober is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van kracht geworden. Het plan dient hierop te worden aangepast.
3. Kleine tekstuele wijzigingen zullen worden doorgevoerd.